

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
TRIFA, IOSIF
Tâlcuirea evangheliilor duminicilor de peste an / preot Iosif Trifa. - Ed. a 7-a, reviz.. - Sibiu : Oastea Domnului, 2017
ISBN 978-973-710-339-0

28

© Toate drepturile rezervate
Editurii Oastea Domnului
Sibiu, str. Ch. Darwin, 11
tel. 0269 216677

Preot Iosif Trifa

Tâlcuirea evangheliilor duminicilor de peste an

Ediția a VII-a

Editura Oastea Domnului
Sibiu, 2017

CUPRINS

<i>Cuvânt înainte</i>	5
La Anul Nou	7
Evanghelia Duminicii dinaintea Botezului...	13
Despre Sf. Ioan Botezătorul...	
Apa și focul lui Ilie	17
La Botezul Domnului	18
Evanghelia Duminicii după Botezul Domnului	20
Iisus Mântuitorul e alungat cu pietre...	
Un rămășag	23
Cămila își tulbură apa	24
Evanghelia Duminicii a 32-a după Rusalii	25
<i>(a lui Zahau Vameșul)</i>	
Evanghelia Duminicii a 33-a după Rusalii	31
<i>(a Vameșului și a Fariseului)</i>	
Despre smerenie și trufie	
Ce te mândrești, omule?	37
Căruța smereniei și a trufiei	39
Ce nu poate avea diavolul?	39
Pustnicul și ispita trufiei	40
Evanghelia Duminicii a 34-a după Rusalii	41
<i>(a Fiului Risipitor)</i>	
Evanghelia Duminicii lăsatului sec de carne	49
<i>(a Înfricoșatei Judecăți)</i>	
Pe un drum de flori la spânzurătoare	57
Ceva mai grozav decât Judecata din Urmă	58

Evanghelia Duminicii lăsatului sec de brânză	59
<i>(a Izgonirii lui Adam din Rai)</i>	
Ceva despre postul cel adevărat	
Și ursul și șarpele postesc	65
Mirele cel nebun	66
Postul și „litera legii”	66
Câinii și elefantul	67
Ce spune Biblia despre post?	67
Evanghelia Duminicii 1 din Postul Mare	69
<i>(a Ortodoxiei)</i>	
Despre cum trebuie să-L aflăm...	
Cum L-ai aflat tu pe Domnul?	74
Cum să aducem și noi suflète la Mântuitorul	75
Evanghelia Duminicii a 2-a din Postul Mare	77
<i>(A Sfântului Grigorie Palama)</i>	
Despre bolile suflètești	
Evanghelia Duminicii a 3-a din Postul Mare	83
<i>(a Sfintei Cruci)</i>	
Despre ce înseamnă a purta Crucea	
Ceva despre crucea suferințelor	88
Poartă-ți crucea pe care Domnul ți-o dă	92
Evanghelia Duminicii a 4-a din Postul Mare	95
<i>(a Sfântului Ioan Scărarul)</i>	
Ceva despre rugăciunea cea adevărată	
Rugăciunea apărătoare contra lui satan	101
Câțiva oameni de rugăciune din Biblie	105
Evanghelia Duminicii a 5-a din Postul Mare	108
<i>(a Cuvioasei Maria Egipteanca)</i>	
Despre Împărăția lui Dumnezeu și despre căință	
Ceva despre căință	111
Buretele lacrimilor	120
Boala și doctoria	121
Boala lasă urme	121

Evanghelia Duminicii a 6-a din Postul Mare 123

(a Floriilor)

Cina cea de Taină	127
Din rugăciunile primirii Sfintelor Taine	128
La Vinerea Patimilor Mântuitorului	129
Proorociile Vechiului Testament...	
„Atunci au scuipat în fața Lui...”	133
Evanghelia din Ziua de Paști 134	
„La început era Cuvântul...”	
– Hristos a înviat! – Adevărat a înviat!	137
Din învățătura Sf. Ioan Gură de Aur... ..	138
Evanghelia Duminicii a 2-a după Paști 139	
(a Tomii)	
Despre credință și necredință	
Acum poate viscoli	147
Evanghelia Duminicii a 3-a după Paști 148	
(a Mironosițelor)	
Apostolia femeilor	
Rugați-vă pentru soții voștri!	154
Evanghelia Duminicii a 4-a după Paști 157	
(a Slăbănogului)	
Despre bolile sufletești și tămăduirea lor	
Boala aceasta nu este spre moarte	164
Evanghelia Duminicii a 5-a după Paști 167	
(a Samarinenicii)	
Despre Apa cea vie	167
Evanghelia Duminicii a 6-a după Paști 175	
(a Orbului)	
Ceva despre orbia cea sufletească	
Cum predica un orb din naștere	183
Evanghelia Duminicii a 7-a după Paști 185	
(a Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic)	
Iisus – Mijlocitor între noi și Dumnezeu	

Evanghelia Duminicii a 8-a după Paști 192

(a Rusaliiilor)

La Praznicul Pogorării Duhului Sfânt	
La legatul grâului	196
Locul în care nu suflă vântul	196
Evanghelia Duminicii 1 după Rusalii 198	
(a Tuturor Sfinților)	
Despre cum trebuie să-L mărturisim...	
Evanghelia Duminicii a 2-a după Rusalii 205	
(a Sfinților Români)	
Despre pescuirea cea sufletească	
Evanghelia Duminicii a 3-a după Rusalii 212	
(Despre grijile vieții)	
„Căutați la păsările cerului...”	
Luminătorul trupului este ochiul	213
Nimeni nu poate sluji la doi domni	214
Căutați la păsările cerului... ..	217
Păsările cerului	219
„Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu”	220
Evanghelia Duminicii a 4-a după Rusalii 222	
(Vindecarea robului sutașului)	
Stăpânii și slugile	227
Evanghelia Duminicii a 5-a după Rusalii 228	
(Vindecarea celor doi demonizați din ținutul Gadarei)	
Evanghelia Duminicii a 6-a după Rusalii 234	
(Vindecarea slăbănogului din Capernaum)	
Ceva despre boli și încercări	
Crucea suferințelor	241
Dacă n-ar fi noapte	242
Pe locul spinilor	243
Toate uneltele ies din lovituri	243
Oile și mielul	244

Evanghelia Duminicii a 7-a după Rusalii 245

(a Sfinților Părinți de la Sinodul IV Ecumenic)

Iisus vindecă doi orbi

Pățania unui medic 248

Evanghelia Duminicii a 8-a după Rusalii 250

Minunea cu înmulțirea pâinilor și a peștilor

«Strada Croitorilor» 254

„Suflete al meu de ce ești mâhnit...?” 256

Evanghelia Duminicii a 9-a după Rusalii 257

(umblarea pe mare; potolirea furtunii)

Când vifor se face în marea vieții 261

Evanghelia Duminicii a 10-a după Rusalii 262

(Vindecarea lunaticului)

Cum să scăpăm de patimi și păcate?

Și de la diavolul putem învăța ceva bun 267

Evanghelia Duminicii a 11-a după Rusalii 268

(Pilda datornicului neiertător)

Pământul și ploaia 271

Lemnele și focul 272

Dacă zavistuiеști oile... 273

Evanghelia Duminicii a 12-a după Rusalii 274

(Tânărul avut)

Socrate și darurile 279

O predare 279

Ce mă numiți bun? 280

O fetiță a făcut de rușine pe învățați 281

Bogatul și călătorul 282

Evanghelia Duminicii a 13-a după Rusalii 283

(Pilda cu via cea neroditoare)

000.000 287

Evanghelia Duminicii a 14-a după Rusalii 289

(Nunta fiului de împărat)

Cel ce nu era îmbrăcat în haină de nuntă

Ține-te bine! 293

Pe ușa unei biserici 294

Evanghelia Duminicii a 15-a după Rusalii 295

Cele două porunci

Apostolul Pavel, despre dragostea creștină 300

Care ochi văd mai bine? 301

Sabia unui împărat 301

Evanghelia Duminicii a 16-a după Rusalii 303

(Pilda talanților)

Un măcelar ducea un porc la tăiat 307

Alexandru Macedon și piratul 308

Evanghelia Duminicii a 17-a după Rusalii 309

(Femeia cananeeancă)

Măinile cele mai lungi 312

Testamentul lui Alexandru Macedon 313

Evanghelia Duminicii dinaintea Înălț. Sf. Cruci 314

Evanghelia Duminicii după Înălț. Sf. Cruci 319

Calea Crucii lui Hristos

„Că Tu cu mine ești, Doamne!” 322

Crucea înseamnă iertare 323

Evanghelia Duminicii a 18-a după Rusalii 325

(Pesuirea minunată)

„Când vezi un frate pe calea păcatului” 329

Evanghelia Duminicii a 19-a după Rusalii 330

(Predica de pe munte; iubirea vrăjmașilor)

O pildă din Vechiul Testament... 333

Evanghelia Duminicii a 20-a după Rusalii 336

(Învierea fiului văduvei din Nain)

„Și s-a sculat mortul și a început a grăi...”

Cum învie un suflet din moartea păcatelor 339

Evanghelia Duminicii a 21-a după Rusalii 342

(a Sf. Părinți de la Sinodul VII Ecumenic)

„Ieșit-a semănătorul să semene sămânța...”

Cum rodește un grăunte de grâu	349
Ieșit-a diavolul să-și semene sămânța...	349
Evanghelia Duminicii a 22-a după Rusalii	353
<i>(Bogatul nemilostiv și săracul Lazăr)</i>	
Ale cui sunt averile noastre?	356
Cât de mare să fie milostenia?	357
Evanghelia Duminicii a 23-a după Rusalii	359
<i>(Îndrăcitul din latura Gadarenilor)</i>	
Evanghelia Duminicii a 24-a după Rusalii	364
<i>(Învierea fiicei lui Iair)</i>	
Cum învie un suflet din moartea păcatelor	
„Cine s-a atins de Mine?”	367
Evanghelia Duminicii a 25-a după Rusalii	369
<i>(Pilda samarineanului milostiv)</i>	
Samarineanul milostiv în zilele noastre	372
Evanghelia Duminicii a 26-a după Rusalii	374
<i>(Pilda bogatului căruia i-a rodit țarina)</i>	
Evanghelia vremurilor și a oamenilor de azi	
Cel mai vechi și cel mai bun predicator	377
Evanghelia Duminicii a 27-a după Rusalii	380
<i>(Tămăduirea femeii gârbove)</i>	
„Femeie, te-ai slobozit de boala ta!...”	
Mușcătura de șarpe	384
Evanghelia Duminicii a 28-a după Rusalii	385
<i>(Pilda celor poftiți la cină)</i>	
„Veniți, că, iată, gata sunt toate!...”	
Alexandru Macedon și înțelepții din Persia	389
„Mai aveți vreme”	390
Evanghelia Duminicii a 29-a după Rusalii	391
<i>(Tămăduirea celor zece leproși)</i>	
Leproșii de după război	394
Două necunoscute	395

Bogațiile pe care Dumnezeu le dă omului	395
Setea îți spune de ești sănătos ori bolnav	396
Evanghelia Duminicii a 30-a după Rusalii	397
<i>(Dregătorul bogat; păzirea poruncilor)</i>	
„Și s-a întristat, căci era bogat foarte...”	
Israelitenii în pustie...	400
Banul, ca slugă	401
De ce s-a spânzurat un zgârcit	402
Banca cea mai bună	402
Evanghelia Duminicii a 31-a după Rusalii	403
<i>(Vindecarea orbului din Ierihon)</i>	
„Ce voiești să-ți fac?” „Doamne, să văd!”	
Credința cea vie face și azi minuni	407
Evanghelia Duminicii dinaintea Nașterii Domnului 409	
<i>(a Sf. Părinți după trup ai Domnului)</i>	
Cu ce pregătiri să așteptăm praznicele mari	
Crăciunul trebuie să fie un praznic...	412
Evanghelia Nașterii Domnului...	415
Un oaspete de Sărbători	419
„Astăzi S-a născut vouă Mântuitor...”	420
Darurile magilor	422
„Unde este Împăratul?”	423
Ce a cerut Copilașul Iisus	425
Evanghelia Duminicii după Nașterea Domnului	427
<i>(Fuga în Egipt)</i>	
Ceva mai groaznic decâtuciderea pruncilor...	
Un răspuns fioros	431

Respe pentru **Cu adevărat**, scurtă este calea ce duce la veșnicie.

Azi suntem aici, mâine putem fi Acolo. „Drept aceea, privegheați și stați gata, că nu știți ziua și ceasul!”

La fiecare pas ce-l facem, să răsune neîncetat în urechile noastre cuvintele Apostolului Pavel: „...rânduit este omului o dată să moară, iar după moarte vine judecata”.

Fratele meu! Ești tu gata pentru această judecată?

Cu astfel de gânduri să intrăm pe ușa Anului Nou, pentru ca, la sfârșitul lui, să putem culege cât mai multe roade de mântuire. Amin.

În legătură cu Anul Nou, din predicile și învățăturile noastre se mai pot folosi următoarele: Pilda cu smochinul neroditor și Pilda cu cele zece fecioare din cartea „Din pildele Mântuitorului”. Apoi, articolele: Calendarul și timpul; Ziua și noaptea de Anul Nou, din Calendarul anului 1933; An Nou fericit! din Calendarul anului 1934.

EVANGHELIA DUMINICII DINAINTEA BOTEZULUI DOMNULUI

Despre Sfântul Ioan Botezătorul
și despre Botezul Domnului

Începerea Evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu. Precum s-a scris în prooroci: „Iată, Eu trimit pe îngerul Meu înaintea feței Tale, care va găti calea Ta înaintea Ta.

Glasul celui ce strigă în pustie: Gătiți Calea Domnului, drepte faceți cărările Lui”.

Era Ioan botezând în pustie și propovăduind Botezul Pocăinței, întru iertarea păcatelor. Și mergeau la dânsul tot ținutul Iudeii și toți cei din Ierusalim și se botezau de către el în râul Iordan, mărturisindu-și păcatele. Și era Ioan îmbrăcat în piei de cămilă și cu brâu de curea împrejurul mijlocului său și mânca acride și miere sălbatică.

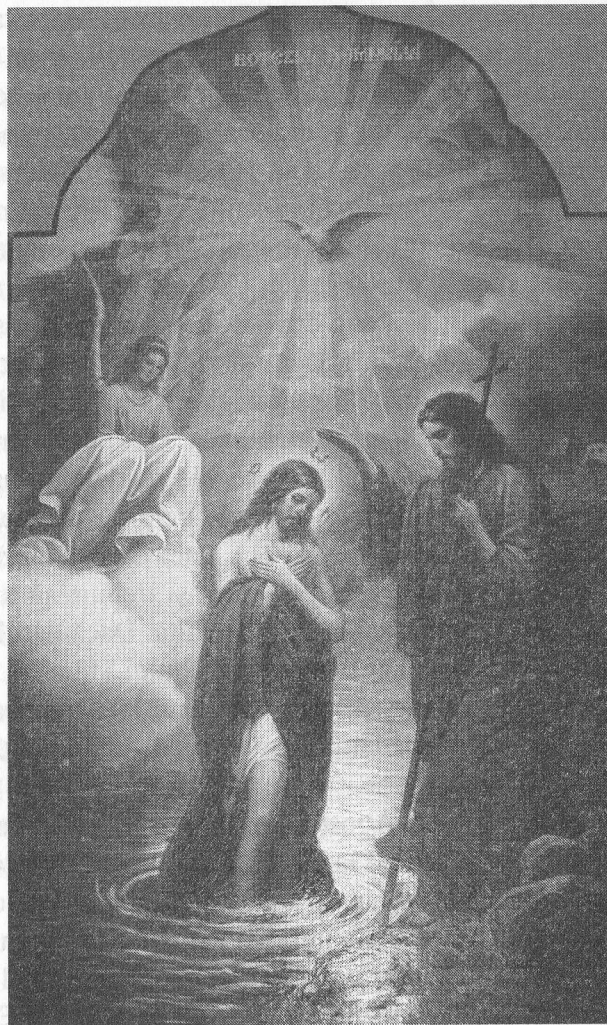
Și propovăduia, zicând: Vine după mine Cel mai tare decât mine, Căruia nu sunt vrednic, plecându-mă, să-I dezleg cureaua încălțămintelor Lui. Eu v-am botezat pe voi cu apă, iar Acela vă va boteza pe voi cu Duhul Sfânt. (Mc 1, 1-8)

Atunci a venit Iisus din Galileea la Iordan către Ioan, ca să fie botezat de către el. Ioan îl oprea pe El, zicând: Eu am trebuință să fiu botezat de Tine, și Tu vii la mine? Și, răspunzând Iisus, a zis către el: „Lasă acum, că așa este de cuviință nouă ca să plinim toată dreptatea. Atunci L-a lăsat pe El. Și botezându-Se, Iisus îndată a ieșit din apă; și, iată, s-au deschis Lui

cerurile și a văzut pe Duhul lui Dumnezeu pogorându-Se, ca un porumb, și venind peste Dânsul; Și, iată, glas din ceruri, zicând: Acesta este Fiul Meu cel iubit, întru Care am binevoit! (Matei 3, 13-17)

Minunată a fost ivirea lui Ioan Botezătorul în lume! Un om a început o predică, o viață nouă. Nimeni nu cunoștea anume pe acest om și nu știa de unde vine. N-avea nici în îmbrăcămintea, nici în înfățișarea lui ceva atrăgător. Nu era nici mare învățat și totuși toți iudeii alergau la dânsul și se botezau în râul Iordan. Ioan câștiga sufletele cu vestea cea bună că sosește un Mântuitor; câștiga sufletele cu căldura și dragostea cu care Îl vestea pe acest Mântuitor și chema pe oameni la pocăință, la o schimbare a vieții, la o viață nouă. Ioan câștiga suflete prin pilda vieții sale. Însăși viața lui era o predică de înfrânare și de viață pusă cu totul în slujba Domnului.

Predica și viața lui Ioan arată și azi calea spre Mântuitorul. Ioan e și azi glasul celui ce strigă – azi, mai tare ca oricând – în pustia acestei vieți: Pocăiți-vă de păcatele voastre, căci Mântuitorul și darul mântuirii au venit de mult. Ioan e și azi o predică de mustrare – azi, mai aspră ca oricând – pentru cei care se îmbuibă în mâncăruri, în petreceri, în fâlii și beții. Predica lui Ioan e și azi o pildă că adevărul creștin trebuie spus fără cruțare, așa cum l-a spus el fariseilor și lui Irod-împăratul, chiar cu prețul vieții. Minunate au fost predica lui Ioan și botezul lui, dar totuși predica și botezul lui au fost numai o pregătire pentru Cel Ce a venit să boteze cu „Duh Sfânt și cu foc”. Acest botez s-a pogorât peste Iisus în râul Iordanului.

Prin darul botezului din râul Iordan, Mântuitorul a spălat păcatul strămoșesc și a înnoit omenirea prin apă și prin Duh. Acest dar al înnoirii și al nașterii din nou a trecut apoi asupra fiecărui om. Prin darul Botezului, fiecare om se spală de păcatul strămoșesc și se naște a

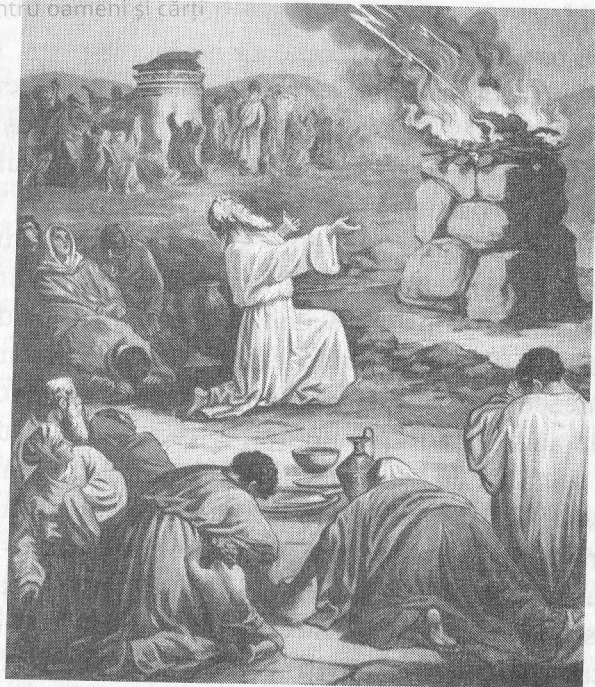
două oară pentru Împărăția lui Dumnezeu. Mare taină este Sfântul Botez! Când se botează pruncii, li se ung cu „pecetea darului Duhului Sfânt” fruntea, gura, ochii, urechile, mâinile, pieptul și picioarele. Asta înseamnă că cel născut din nou, prin Taina Botezului, trebuie să-și pună în slujba Domnului și în ascultare de Domnul mintea, graiul, ochii, urechile, mâinile, inima, picioarele, adică toată viața și purtările lui. Ce bine ar fi să fie așa! Dar cei mai mulți oameni, după ce cresc mari, părăsesc darul și puterea Duhului Sfânt și slujesc păcatelor, de aceea nu se văd în viața lor „roadele Duhului”: iubirea, pacea, îndelungă-răbdarea, bunătatea, credința, blândețea, înfrânarea... (Gal 5, 22), ci se văd roadele trupului: pizmele, uciderile, bețiile, ospetele cele cu cântece și alte asemenea acestora (Gal 5, 21). Dacă darul Botezului ne-a făcut „fiii lui Dumnezeu”, apoi și trebuie să trăim ca fii ai lui Dumnezeu și ca frați laolaltă. Dacă darul Sf. Botez face din corpul nostru „casa Duhului Sfânt” (I Cor 6, 19), apoi și trebuie să trăim în Duhul lui Dumnezeu. Dacă la Botez ne lepădăm de satan și „de toate lucrurile lui”, apoi să și trăim această viață.

În cartea Faptele Apostolilor, la cap. 19, se spune că Apostolul Pavel, sosind la Efes, a aflat pe unii învățacei care erau botezați numai cu botezul cu apă al lui Ioan. „Luat-ați Duh Sfânt?”, i-a întrebat Pavel. „Nici n-am auzit că este Duh Sfânt, răspunseră cei botezați (19, 1-6). Cei mai mulți creștini sunt parcă și azi ca acei din Efes: rămași numai la botezul cu apă, căci focul și puterea Duhului Sfânt lipsesc cu totul din viața și purtările lor. Taina cea mare a Sfântului Botez aceasta este: să trăiești o viață aprinsă, cuprinsă și cărmuită de darul Duhului Sfânt.

Dragă cititorule! Pe lângă botezul ce-l primim în brațele nașilor, și noi trebuie să ne încreștinăm, prin căință, prin întoarcerea către Dumnezeu, prin renaștere sufletească. Pe lângă botezul din brațele nașilor, noi trebuie să trecem mereu prin focul și botezul cel curățitor de păcate al Duhului Sfânt și să ne spălăm mereu în apele credinței și în lacrimile căinței. Acesta este botezul pe care îl cerem când ne rugăm cu Psalmistul: „Stropi-mă-vei cu isop și mai vârtos decât zăpada mă voi albi... inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule”... Acesta este botezul sufletesc și aceasta este apa cea curățitoare despre care așa de frumos spun cetaniile de la praznicul Botezului: „Așa grăiește Domnul: Cei însetați veniți la ape și beți fără de argint și fără preț” (...) „Acestea zice Domnul: Spălați-vă și vă curățiți... scoateți vicleșugurile din inimile voastre. Părăsiți-vă răutățile voastre, învățați-vă a face bine! Căutați judecata, izbăviți pe cei năpăstuiți, faceți dreptate văduvei și săracului (...) Și atunci, de vor fi păcatele voastre ca mohorâciunea, ca zăpada le voi albi; și de vor fi ca roșeala, ca lâna le voi albi” (Is 1, 16). Aceasta este Taina cea mare a Botezului: curățirea de păcate și înnoirea vieții.

Apa și focul lui Ilie

Proorocul Ilie, când s-a suit pe munte să descopere pe preoții cei mincinoși ai lui Baal, a turnat peste jertfă de trei ori apă și apoi s-a rugat pentru focul din cer, care s-a pogorât și a aprins jertfa.

Această jertfă a închipuit și închipuie Taina cea mare a Sfântului Botez. Apa și focul fac și astăzi Botezul cel adevărat: apa îl spală pe om, și focul Duhului Sfânt îl aprinde pentru Hristos.

La Botezul Domnului

La Botezul Domnului, Duhul în chip de porumb S-a arătat. Botezul Domnului este și praznicul Duhului Sfânt. Câți însă cunosc cu adevărat pe Dumnezeu-Duhul Sfânt? Trăim un creștinism ce și-a pierdut puterea, toc-

mai fiindcă lipsește din el „porumbelul” Duhului Sfânt.

Cred oamenii într-un Dumnezeu, știu cum S-a născut și cum a murit Iisus Hristos, dar n-au pe Duhul Sfânt prin Care se revarsă în lume și în suflete darurile cerului de Sus. Voi spune o asemănare.

Soarele ne dă lumină, căldură și viață. Fără darurile lui, pământul și oamenii s-ar prăpădi. Dar acest dar al soarelui ni se dă nouă prin atmosferă. Pământul e înconjurat de un strat de aer de 8-9 mii de kilometri. Acest strat de aer, această atmosferă, prefăce razele soarelui în căldură, lumină și viață. Atmosfera restrânge razele soarelui și le prefăce în lumină și căldură potrivită. Atmosfera ne dă și ploaia cea binefăcătoare. Fără de această atmosferă n-ar putea trăi pe pământ nici un vierme și nici un fir de iarbă. Dacă n-ar fi stratul de aer, ziua soarele ar arde tot, iar noaptea ar îngheța tot. Pământul nostru ar fi o lume pustie și fără viață, așa cum e luna.

Sunt planete care n-au atmosferă. Spun astronomii că cele mai multe planete n-au atmosferă. Ele sunt niște lumi pustii și fără viață. Soarele luminează și pentru ele, dar n-au atmosferă care să le prefacă acest dar în viață.

Ce minunată icoană este această rânduială a firii și pentru rânduiala cea tainică a mântuirii sufletului!

